

Tokaj-Hegyalja Egyetem által indítandó regionális és környezeti gazdaságtan mesterképzési szak (magyar és angol nyelven) nyilvántartásba vétele

A MAB Testület 2023/8/VII/13 sz. határozata

A Testület nem támogatja a regionális és környezeti gazdaságtan mesterképzési szak (magyar és angol nyelven) történő indítását a Tokaj-Hegyalja Egyetemen.

A Testület által elfogadott szakbizottsági indoklás a MAB Testület határozatához

A szakot felépítő tudományágak, szakterületek, valamint az ezeket megjelenítő ismeretkörök és tantárgyak a KKK-ban jelzett kredittartományokhoz való illesztése nem megfelelő. Ennek oka, hogy a képzési programból hiányzik a regionális programozás, a térgazdaságtan, a lokális terek, a kvantitatív módszerek (matematikai-statisztikai módszerek, ökonometria), a térinformatika ismeretanyagának megjelenítése a képzési programban. Mindezek mellett a képzési program tartalmaz olyan ismeretanyagokat is, amelyek a szak szakmai tartalma szempontjából nem relevánsak, így azok önálló tantárgyként való szerepeltetése a képzési programban nem indokolt (pl. Válságkezelés, Üzleti tanácsadás, Innováció módszertan, Gazdaságföldrajz, Társadalmi gazdasági előrejelzés).

A képzés tantárgyleírásaihoz megadott szakirodalmak nem biztosítják a képzési cél, valamint az előírt kimeneti kompetenciák elérését a képzési időn belül. Több tantárgy esetében nem került megadásra kötelező és ajánlott irodalom (pl. Vállalkozásfejlesztési innovációs politika, piaci stratégiák, globalizáció, Regionális környezet politika, Fenntartható régiómenedzsment). Azon tantárgyleírások esetében, ahol kijelölésre került a szakirodalom, megállapítható, hogy a képzés tantárgyaihoz rendelt irodalomjegyzék nagyon régi: 10-15, olykor több mint 20 éves szakirodalom került kijelölésre, ezért szükséges a törzsanyaghoz kapcsolódó kötelező szakirodalom frissítése az elmúlt 5 évben született tanulmányokkal, könyvekkel, nemzetközi forrásokkal, adatbázisokkal, online tartalmakkal stb. Például az Alkalmazott kutatómódszertan című tárgy esetében a kötelező szakirodalom 2004-es. A vezetői gazdaságtan című tárgynál a kötelező szakirodalmak 2003-as kiadásúak. A Humán erőforrások gazdaságtana című tantárgynál a legfrissebb szakirodalom 2009-es, a legrégebbi 1991-es kiadású.

A képzés tantárgyleírásai szintén nem biztosítják a képzési cél elérését. Ennek oka, hogy a képzés mintatantervében megadott tantárgyak tantárgyi helye, kreditértéke, és a számonkérés módja nem azonos az adott tantárgyak tantárgyi adatlapján. Például a Gazdaságtani és módszertani alapismeretek a mintatantervben 30 óra előadással szerepel, a számonkérés módja pedig kollokvium, a tantárgyleírásban azonban a számonkérés módjánál gyakorlati jegy szerepel. A Környezetmenedzsment című tantárgy a mintatantervben a 3. félévben szerepel, 10 óra előadással és 20 óra szemináriummal, a tantárgy pedig gyakorlat jeggyel zárul. Ezzel szemben a tantárgyleírásban a tantárgy helye az 1. félév, 45+15 óraszám van feltüntetve a tanóra típusának jelölése nélkül, a számonkérés módja pedig kollokvium. A Humán erőforrások gazdaságtana a mintatantervben 30 óra szemináriummal szerepel, a tantárgyleírásban 30 óra gyakorlattal.

A Válságkezelés a mintatantervben 20 óra előadással és 10 óra szemináriummal szerepel, a tantárgyleírásban 20 óra előadás és 10 óra gyakorlat szerepel. Ezen tartalmi ellentmondások a legtöbb tantárgyat érintik, szükséges a mintatanterv és a tantárgyi adatlapok összehangolása.

A Humán erőforrások gazdaságtana tantárgy esetében az elsajátítandó ismeretanyag alapján nincs összefüggés a tantárgy ismeretanyaga és a kompetenciákhoz való hozzájárulása között.

A Regionalitás és versenyképesség tantárgynak és a Regionális környezetpolitika tantárgynak az előfeltétele a tantárgyleírások

alapján a Közgazdaságtan című tantárgy, de ilyen tantárgy nem szerepel a tantervben. A Regionális és környezeti elemzési módszerek tantárgy előfeltétele a Közgazdaságtan és a Statisztika című tantárgyak, ilyen tantárgyak szintén nem szerepelnek a képzési programban.

A tantárgyleírások ezen hibái, valamint a mintatantervvel való összehangolásuk hiánya azt sejteti, hogy a tantárgyleírások más szak tantervből kerültek átemelésre és nem ehhez a képzési programhoz kerültek kialakításra. Ezt a megállapítást támasztja alá több tantárgyleírásban található elírás is: pl. a Környezetgazdaságtan tantárgy tanfolyam tartalmára hivatkozik, melynek a végén 22. tételként irodalmi áttekintés szerepel. A Fenntartható régiómenedzsment című tantárgy nevét változtatni szükséges, nem a régiómenedzsment a fenntartható. A tantárgy előtanulmányi feltételeként a Közgazdaságtan és Menedzsment tantárgyak szerepelnek, de ilyen tantárgyak nincsenek a tantervben.

A szakismeretek egymásra épülését biztosító előfeltételek teljes mértékben hiányoznak a tantervből, amik bekerültek azok véletlenek, mert az előfeltételként megnevezett tárgyak a szak tantervében nem szerepelnek, vélhetően máshonnan kerültek a tantárgyi programok átemelésre.

A tantárgyleírások és a mintatantervben közölt információk eltérése miatt a tanulástámogatás intézményi eszközrendszere és az megfelelése nem értelmezhető és értékelhető.

A szakfelelős az intézménynek „akkreditációs” nyilatkozatot adott, teljes munkaidőben foglalkoztatott (AT) egyetemi docens. Több éves oktatói és kutatói tapasztalattal rendelkezik, szakmai kompetenciája, kutatási területe azonban nincs összhangban a szak képzési programjával, e szakterületen igazolt szakmai gyakorlattal és teljesítménnyel nem rendelkezik, ezért nem felel meg a szakfeleléssel szemben támasztott követelményeknek. A szakfelelős tudományos munkássága az MTMT-ben szereplő adatok alapján mindössze 16 publikációs tételre és 9 független hivatkozásra szorítkozik, Hirsch indexe 2. 2004 óta nem jelent meg publikációja. Eddig megjelent publikációi sem kötődnek szakhoz, sem az általa jegyzett környezet gazdaságtani ismeretkörhöz.

Az oktatói kör szaktárgyi jártassága, gyakorlata, tudományos aktivitása és eredményessége nem ad megfelelő háttérrel a szak mesterszintű oktatásához. Ennek oka, hogy a szak oktatóinak jelentős része a regionális és környezetgazdaságtani mesterképzési szak szakmai tartalmához illeszkedő tudományos tevékenységgel és oktatási tapasztalattal nem rendelkezik. Például a Gazdaságtudományi és társadalomtudományi ismeretek, valamint a Közmenedzsment, a Gazdaságszociológia, a Integráció, szegregáció, esélyegyenlőség, SNI, a Döntésmélet és módszertan című tantárgyak felelőse végzettségét tekintve történész, tudományos fokozatát a történelemtudományok területén szerezte, szakmai adatlapja alapján a neve alatt feltüntetett tantárgyak szakmai tartalmához illeszkedő tudományos és oktatói tevékenységgel nem rendelkezik. A Vidékfejlesztés című tantárgy felelősének a doktori disszertációján túlmutató, a tantárgy ismeretanyagához illeszkedő további publikációja nincs, ezért a tantárgyfeleléssel szemben támasztott elvárásoknak nem felel meg.

A Humán erőforrások gazdaságtana című tantárgy felelősének 2007 óta nem jelent meg publikációja. Összes tudományos közleményeinek száma 4 db, ebből kettő konferenciaközlemény. A tantárgy ismeretanyagához illeszkedő tudományos és oktatási tevékenységgel nem rendelkezik.

Az oktatók idegennyelvtudása bemutatásra került, amely egy oktató kivételével alkalmassá teszi őket arra, hogy a tantárgyakat angol nyelven oktassák. A Szakdolgozati szeminárium I. és II. című tantárgy felelőse egy középfokú nyelvvizsgát és két idegen nyelvű publikációt sorol fel, további angol nyelvű előadói képességét bizonyító dokumentum nincs feltüntetve, ezért az oktató esetében nem biztosított a neve alatt feltüntetett tantárgyak angol nyelven történő oktatása.

A szakmai műhelyek, a tudományos programok nem alkalmasak a képzés tudományos háttérének biztosítására. A kutatás módszertanát elvileg segítő Zempléni Múzsza című folyóirat nem kötődik a regionális és környezetgazdaságtani szakmai ismeretanyagához, mint ahogy a MTA IX. Osztály Regionális Tudományok Bizottsága folyóirat listáján sem szerepel. Az indítandó képzés tudományos háttérét biztosító, országosan (ill. nemzetközileg) elismert szakmai műhellyel, tudományos programmal az

M A B

MAGYAR FELSŐOKTATÁSI AKKREDITÁCIÓS BIZOTTSÁG

---

intézmény nem rendelkezik. A turizmus terén végzett kutatómunka csak nagyon kicsi része az indítani tervezett szakhoz kapcsolható kutatási területnek, nem biztosítja a képzés tudományos háttérét.

A képzés tárgyi feltételei rendelkezésre állnak, az infrastrukturális felszereltség bemutatásra került.

Budapest, 2023. október 20.

Prof. Dr. Csépe Valéria
a MAB elnöke